

Standardy ochrony małoletnich

§ 1

1. Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność (brak działania) różnych osób czy instytucji, które narusza ich prawa, swobody czy zakłóca ich optymalny rozwój. Żadne dziecko nie może zaznać przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy zaniedbywania.
2. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp. Wobec dziecka nie wolno stosować kar cielesnych.
3. Wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.
4. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.
5. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

§ 2

1. Przed nawiązaniem z daną osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z edukacją, wypoczynkiem, realizacją zainteresowań przez małoletnich na innej podstawie niż stosunek pracy, Dyrektor Rawickiej Biblioteki Publicznej, zwany dalej Dyrektorem, uzyskuje informacje, czy dane tej osoby są

zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 przedstawiają Dyrektorowi, dokumentację o której mowa w art. 21 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, w szczególności informację o osobie z KRK.
3. Pracownicy Rawickiej Biblioteki Publicznej, zwanej dalej Biblioteką działają dla dobra dziecka, a ich relacje oparte są na zrozumieniu i szacunku.
4. Pracownicy Biblioteki respektują prawa dziecka określone w Konwencji o prawach dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., Konstytucji RP, umowach międzynarodowych, ustawie Prawo oświatowe, jak również innych aktach, w szczególności:
  - 1) prawo do wyrażania własnych poglądów i przekonań,
  - 2) prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
  - 3) prawo do prywatności,
  - 4) prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem oraz innym złym traktowaniem,
5. Pracownicy Biblioteki nie dopuszczają się wobec dziecka czynów naruszających jego godność, prawa i dobro w szczególności:
  - 1) nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej, kar cielesnych
  - 2) nie naruszają nietykalności cielesnej dziecka, rozumianej w szczególności jako zadanie ciosu (uderzenie) ręką czy inną częścią ciała czy jakimś przedmiotem, nie rzucają w dziecka żadnym przedmiotem, nie szarpią, nie szczypią, nie ciągną za uszy czy włosy, nie poklepują,
  - 3) nie utrwalają dla celów prywatnych wizerunku dziecka,
  - 4) nie udostępniają bez zgody rodziców wizerunku dziecka,
  - 5) nie udostępniają danych osobowych dziecka, w tym danych wrażliwych zachowując informacje uzyskane w związku z pracą zawodową,
  - 6) nie stosują przemocy psychicznej, nie wyśmiewają, nie znieważają (obraźliwe, obelżywe słowa), nie pomawiają, nie zastraszają, nie powodują poczucia zagrożenia, nie poniżają, nie dręczą, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
  - 7) nie używają wulgaryzmów,
  - 8) nie rozpowszechniają treści pornograficznych,
  - 9) nie wykorzystują seksualnie małoletniego,
  - 10) nie rozpijają małoletniego,
  - 11) nie dostarczają małoletniemu alkoholu, papierosów, narkotyków czy środków o podobnym działaniu.
6. Kontakty pracownika Biblioteki z małoletnim opierają się na profesjonalizmie i mają charakter służbowy.
7. Pracownik Biblioteki nie nawiązuje z małoletnim relacji prywatnych, romantycznych.
8. Pracownik Biblioteki w kontaktach z małoletnim stosuje oficjalne kanały komunikacji.
9. Zasady określone w ust. 3 do ust. 8 mają odpowiednio zastosowanie do wolontariuszy jak również innych osób, które w Bibliotece mają kontakt z małoletnim.

10. W Bibliotece obowiązują odrębne akty regulujące zasady ochrony danych osobowych, w tym wizerunku dzieci i udzielania zgód na ich udostępnienie przez rodziców dzieci.

Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

§ 3

1. Pracownicy Biblioteki zwracają uwagę na sygnały, które mogą świadczyć o tym, że dziecko jest krzywdzone, którymi mogą być w szczególności:
  - 1) wypowiedzi dziecka,
  - 2) wygląd dziecka (nieodpowiednie ubranie, brak higieny, niedożywienie, sińce pod oczami)
  - 3) zauważone (pracownik jest świadkiem) czyny, które mogą świadczyć o przemocy wobec dziecka ze strony osób dorosłych, jak naruszenie nietykalności cielesnej czy zniewaga.
2. W przypadku, gdy w wyniku zdarzenia doszło do obrażeń ciała (np. złamanie) należy udzielić pierwszej pomocy i wezwać pogotowie, jeżeli stan zdrowia dziecka nie wymaga wezwania pogotowia.
3. Pracownicy Biblioteki o swoich podejrzeniach krzywdzenia dziecka informują Dyrektora.
4. Pracownik Biblioteki sporządza notatkę o okolicznościach (zdarzeniach) świadczącą o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, którą przekazuje Dyrektorowi.
5. Dyrektor jeżeli zachodzi taka potrzeba podejmuje działania mające na celu sprawdzenie sygnałów poprzez pozyskanie dodatkowych informacji, w szczególności:
  - 1) rozmawia z innymi pracownikami prowadzącymi zajęcia z dzieckiem,
  - 2) nawiązuje współpracę z innymi instytucjami (CUS, policja), w tym występuje o przeprowadzenie wywiadu środowiskowego,
  - 3) przeprowadza rozmowę z dzieckiem,
  - 4) przeprowadza rozmowę z rodzicem,
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji zachodzi prawdopodobieństwo, że dziecko jest krzywdzone podejmuje działania określone w ust. 7- 8.
7. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, w szczególności wskazanych w § 4 ust. 2 zawiadamia się o podejrzeniu popełnienia przestępstwa organy ścigania, a małoletni zostaje objęty bieżącą pomocą ze strony Biblioteki.
8. W przypadku, gdy czyn nie stanowi przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego dziecko zostaje objęte bieżącym wsparciem ze strony Biblioteki. W przypadku przemocy domowej dyrektor zawiadamia pomoc społeczną.

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku

instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury "Niebieskie Karty".

§ 4

1. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego ściganego z urzędu osobą odpowiedzialną za złożenie zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa jest Dyrektor.
2. Przestępstwami, o których zawiadamia się organy ścigania są w szczególności:
  - 1) art. 197 Kodeksu karnego (zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej),
  - 2) art. 198 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności),
  - 3) art. 199 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia),
  - 4) art. 200 Kodeksu karnego (seksualne wykorzystanie małoletniego),
  - 5) art. 200a Kodeksu karnego (elektroniczna korupcja seksualna małoletniego),
  - 6) art. 200b Kodeksu karnego (propagowanie pedofilii),
  - 7) art. 202 Kodeksu karnego (publiczne prezentowanie treści pornograficznych).
  - 8) art. 207 Kodeksu karnego (znęcanie się)
  - 9) art. 209 Kodeksu karnego (rozpijanie małoletniego)
  - 10) art. 210 Kodeksu karnego (porzucenie małoletniego)
3. Dyrektor oraz osoby przez niego wskazane zobowiązany są przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. (np. zabezpieczenie nagrań z monitoringu)
4. Dyrektor występuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziną, w szczególności gdy dziecko jest zaniedbywane.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

§ 5

1. Koordynatorem pomocy dziecku krzywdzonemu jest Dyrektor, który jest odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
2. Dziecko może zgłosić, że jest krzywdzone każdemu pracownikowi, który podejmie działania określone w § 3 ust. 2-4 .
3. Osobami udzielającymi bieżącego wsparcia małoletniemu są Dyrektor oraz wyznaczeni przez niego pracownicy Biblioteki.

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 6

Po ujawnieniu krzywdzenia dziecka Dyrektor Biblioteki udostępnia rodzicowi informację o instytucjach udzielających wsparcia dziecku.

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

§ 7

1. Dyrektor prowadzi dla każdego zgłoszonego lub ujawnionego incydentu lub zdarzenia zagrażającego dobru małoletnich odrębne akta sprawy, w których gromadzi dokumentację sprawy, w tym zgłoszenie, notatki pracowników, notatki z rozmów dziećmi, rodzicami, pisma kierowane do ośrodka pomocy społecznej, policji, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1 jest przechowywana przez Dyrektora, w miejscu nie dostępnym dla osób nieuprawnionych.
3. Z dokumentacją, o której mowa w ust. 1 mogą zapoznawać się:
  - 1) osoby udzielające bieżącego wsparcia,
  - 2) zespół, o którym mowa w § 9 ust. 4
  - 3) osoba upoważniona przez Dyrektora
  - 4) uprawnione organy, w szczególności sąd, policja, prokuratura.

Zasady określające zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposoby dokumentowania tej czynności

§ 8

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników Biblioteki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest dyrektor. Dyrektor może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania pracowników do stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Osoba upoważniona przez Dyrektora, o której mowa w ust. 1, musi legitymować się wykształceniem wyższym z zakresu prawa lub administracji lub pedagogiki oraz co najmniej 5 letnim doświadczeniem zawodowym lub wykształceniem wyższym oraz co najmniej 5-letnim doświadczeniem w pracy z osobami małoletnimi, uzyskanym w jednostkach oświaty, instytucjach kultury, leczniczych lub pomocy społecznej. Dodatkowo musi posiadać niezbędną

wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie szkoleń pracowników, obejmującą następujące zagadnienia:

- 1) rozpoznawania sygnałów krzywdzenia małoletnich,
  - 2) procedury interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletnich,
3. Szkolenia w zakresie standardów ochrony małoletnich są organizowane raz w roku, w terminie określonym przez Dyrektora.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1 zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Bibliotece.
5. Pracownicy nowozatrudnieni są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 4.
6. W przypadku, gdy szkolenie przeprowadzane jest przez podmiot świadczący usługi w tym zakresie udokumentowanie zapoznania pracowników ze standardami następuje poprzez zaświadczenie.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz oceny standardów

§ 9

1. Wnioski dotyczące zmiany standardów ochrony małoletnich mogą zostać zgłoszone do Dyrektora w szczególności przez:
  - 1) rodzica, dziecko, pracownika
  - 2) gminę,
  - 3) ośrodek pomocy społecznej,
  - 4) kuratora sądowego,
2. Standardy ochrony małoletnich podlegają przeglądowi co najmniej raz w roku, z uwzględnieniem analizy przypadków, które wystąpiły i na bieżąco w miarę potrzeb aktualizowane.
3. Dyrektor powołuje zespół do którego zadań należy:
  - 1) przegląd i przygotowanie zmian standardów ochrony małoletnich, o której mowa w ust. 2
  - 2) ocena standardów ochrony małoletnich, o której mowa w ust. 6.
4. Zespół, o którym mowa w ust. 3 powoływany jest z pośród pracowników Biblioteki, w składzie 3 osobowym.
5. Zespół na początku roku przedstawia Dyrektorowi swoje wnioski wynikające z przeglądu standardów ochrony małoletnich i propozycje zmian.
6. Zespół, o którym mowa w ust. 4 raz na dwa lata przeprowadza ankiety wśród pracowników celem oceny funkcjonowania standardów.

7. Zespół, o którym mowa w ust. 4 przy dokonywaniu oceny funkcjonowania standardów bierze pod uwagę wyniki ankiet, analizę ujawnionych przypadków krzywdzenia małoletnich oraz zmiany przepisów prawa.
8. Z oceny standardów zespół, o którym mowa w ust. 4 sporządza raport zawierający przeprowadzoną analizę, wyniki ankiet i rekomendacje dostosowania procedur do potrzeb Biblioteki oraz przepisów prawa, który przedstawia Dyrektorowi.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów ochrony małoletnich do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 10

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Biblioteki a także wywieszona w gablocie przed sekretariatem w budynku Biblioteki.
2. Dla dzieci udostępniana jest dodatkowo wersja skrócona standardów ochrony małoletnich zawierające istotne dla nich informacje.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 11

1. Pracownicy Biblioteki prowadząc zajęcia z dziećmi uczą dzieci budowania bezpiecznych relacji opartych na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw innych osób, tolerancji i akceptacji innych bez względu na ich wygląd, pochodzenie, czy niepełnosprawność, mówienia o swoich potrzebach i emocjach.
2. Pracownicy angażują dzieci we wspólne aktywności aby uczyć ich budowania więzi z kolegami.
3. Zachowania niedozwolone dzieci zgłaszają pracownikowi prowadzącemu zajęcia lub Dyrektorowi.
4. Dzieci we wzajemnych relacjach są kolegami, szanują prawa innych.
5. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy dziećmi to w szczególności:
  - 1) przemoc fizyczna np. : uderzenie kolegi, szarpanie, bójki
  - 2) znieważanie, wyśmiewanie, poniżanie,
  - 3) zastraszanie, dręczenie, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
  - 4) kradzież,
  - 5) wyłudzenie pieniędzy czy innych rzeczy wartościowych,
  - 6) wulgaryzmy

- 7) nagrywanie lub robienie zdjęć kolegi bez jego zgody i udostępnianie jego wizerunku w Internecie,
- 8) proponowanie narkotyków i innych używek.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 12

1. W Bibliotece na wyznaczonych stanowiskach małoletni mogą korzystać z komputerów z dostępem do sieci Internet.
2. Nadzór na korzystaniem ze stanowisk, o których mowa w ust. 1 pełni pracownik Biblioteki.
3. Na komputerach, o których mowa w ust. 1 zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe oraz blokujące treści niewłaściwe stanowiące zagrożenie dla dzieci.
4. Instalowanie oprogramowania, aplikacji na sprzęcie stanowiącym własność Biblioteki jest możliwe jedynie przez administratora.
5. Sieć Biblioteki jest filtrowana aby uniemożliwić dostęp do witryn nieodpowiednich.
6. Zasady korzystania ze sprzętu służbowego przez pracowników Biblioteki określa odrębne zarządzenie.

Dyrektor
Kawickiej Biblioteki Publicznej

Adrianna Kaczmarek

Standardy ochrony małoletnich

wersja skrócona

§ 1

1. Każde dziecko posiada swoje prawa, których nikt, w tym dorosły, nie może go ich pozbawić. Dziecko ma w szczególności prawo do:
  - 1) prawo do wyrażania własnych poglądów i przekonań,
  - 2) prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania,
  - 3) prawo do prywatności,
  - 4) prawo do ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem oraz innym złym traktowaniem.
2. Żadne dziecko nie może być krzywdzone przez innych, w tym przez osoby dorosłe. Krzywdzenie dzieci to każde działanie lub bezczynność (brak działania) różnych osób czy instytucji, które narusza ich prawa, swobody czy zakłóca ich optymalny rozwój. Żadne dziecko nie może zaznać przemocy fizycznej, psychicznej (emocjonalnej), seksualnej czy zaniedbywania.
3. Przemoc fizyczna to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka powodujące urazy na jego ciele np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp. Wobec dziecka nie wolno stosować kar cielesnych.
4. Wykorzystywanie seksualne to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykanie miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.
5. Nikt nie ma prawa dotykać cię jeżeli tego nie chcesz (np. głaskać po głowie, przytulać)
6. Przemoc emocjonalna to intencjonalne, nie zawierające aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec dzieci, które powodują znaczące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju dziecka np.: wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatności, itp.
7. Zaniedbywanie to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno fizycznych, takich jak właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja, jak i psychicznych jak poczucie bezpieczeństwa, doświadczania miłości i troski.
8. Pracownicy Biblioteki, jak również inne osoby, które prowadzi zajęcia nie mogą nie dopuszczają się wobec dziecka czynów naruszających jego godność, prawa i dobro w szczególności:
  - 1) nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej, kar cielesnych
  - 2) nie naruszają nietykalności cielesnej dziecka, rozumianej w szczególności jako zadanie ciosu (uderzenie) ręką czy inną częścią ciała czy jakimś przedmiotem, nie rzucają w ucznia żadnym przedmiotem, nie szarpią, nie szczypią, nie ciągną za uszy czy włosy, nie poklepują,
  - 3) nie utrwalają dla celów prywatnych wizerunku dziecka,
  - 4) nie udostępniają bez zgody rodziców wizerunku dziecka,

- 5) nie udostępniają danych osobowych ucznia, w tym danych wrażliwych zachowując informacje uzyskane w związku z pracą zawodową, w tym informacje uzyskane na posiedzeniu rady pedagogicznej,
  - 6) nie stosują przemocy psychicznej, nie wyśmiewają, nie znieważają (obraźliwe, obelżywe słowa), nie pomawiają, nie krzyczą na uczniów, nie zastraszają,
  - 7) nie powodują poczucia zagrożenia, strachu, poniżenia, dręczenia, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
  - 8) nie używają wulgaryzmów,
  - 9) nie rozpowszechniają treści pornograficznych,
  - 10) nie wykorzystują seksualnie małoletniego,
  - 11) nie rozpijają małoletniego,
  - 12) nie dostarczają dziecku alkoholu, papierosów, narkotyków czy środków o podobnym działaniu.
9. Pracownicy Biblioteki nie nawiązują relacji prywatnych z dziećmi.
  10. Dziecko, które zostało skrzywdzone działaniem lub brakiem działania innej osoby ma prawo zgłosić to pracownikowi Biblioteki, w tym Dyrektorowi.
  11. Informując o krzywdzie każde dziecko otrzyma pomoc i wsparcie ze strony Biblioteki.
  12. Biblioteka podejmie procedury aby dziecku zapewniono bezpieczeństwo kontraktując się w innych instytucjach, w szczególności pomocą społeczną.

§ 2

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej Biblioteki a także wywieszona w gablocie przed sekretariatem w budynku Biblioteki.
2. Dla dzieci udostępniana jest dodatkowo wersja skrócona standardów ochrony małoletnich zawierające istotne dla nich informacje.

§ 3

1. Pracownicy Biblioteki prowadząc zajęcia z dziećmi uczą dzieci budowania bezpiecznych relacji opartych na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw innych osób, tolerancji i akceptacji innych bez względu na ich wygląd, pochodzenie, czy niepełnosprawność, mówienia o swoich potrzebach i emocjach.
2. Pracownicy angażują dzieci we wspólne aktywności aby uczyć ich budowania więzi z kolegami.
3. Zachowania niedozwolone dzieci zgłaszają pracownikowi prowadzącemu zajęcia lub Dyrektorowi.
4. Dzieci we wzajemnych relacjach są kolegami, szanują prawa innych.
5. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy dziećmi to w szczególności:
  - 1) przemoc fizyczna np. : uderzenie kolegi, szarpanie, bójki
  - 2) znieważanie, wyśmiewanie, poniżanie,
  - 3) zastraszanie, dręczenie, w tym poprzez środki komunikacji na odległość
  - 4) kradzież,

- 5) wyłudzenie pieniędzy czy innych rzeczy wartościowych,
- 6) wulgaryzmy
- 7) nagrywanie lub robienie zdjęć kolegi bez jego zgody i udostępnianie jego wizerunku w Internecie,
- 8) proponowanie narkotyków i innych używek.

§ 4

1. W Bibliotece na wyznaczonych stanowiskach małoletni mogą korzystać z komputerów z dostępem do sieci Internet.
2. Nadzór na korzystaniem ze stanowisk, o których mowa w ust. 1 pełni pracownik Biblioteki.
3. Na komputerach, o których mowa w ust. 1 zainstalowane jest oprogramowanie antywirusowe oraz blokujące treści niewłaściwe stanowiące zagrożenie dla dzieci.
4. Instalowanie oprogramowania, aplikacji na sprzęcie stanowiącym własność Biblioteki jest możliwe jedynie przez administratora.
5. Sieć Biblioteki jest filtrowana aby uniemożliwić dostęp do witryn nieodpowiednich.

Dyrektor
Rawickiej Biblioteki Publicznej
Adrianna Kaczmarek
Adrianna Kaczmarek